

David Vilaseca (Barcelona, 1964 – Londres, 2010) fou un escriptor i filòleg català. Es llicencià en filologia per la Universitat de Barcelona. Des de 2003 era catedràtic d'estudis hispànics i de crítica literària al Royal Holloway College de la Universitat de Londres, on estava especialitzat en literatura catalana i castellana (Jaime Gil de Biedma, Juan Goytisolo). Va realitzar estudis sobre l'homosexualitat a les autobiografies (*queer theory*). El 2007 va guanyar el Premi Andròmina de narrativa amb la novel·la *L'aprenentatge de la soledat*. Va morir a Londres quan anava en bicicleta, envestit per un camió. (extret de la Viquipèdia).

Per què ningú m'havia parlat de David Vilaseca?

Francesc Ginabreda / Periodista i corrector / 04/12/2017

Potser és agosarat situar-lo a l'altura de figures consagrades com **Josep Pla** o **Henry James**, que tenen una obra colossal, exhaustiva, complexa i completada al darrere, però **David Vilaseca** (1964-2010) mereix aquest reconeixement per dos motius: primer, perquè la seva qualitat i seguretat literàries l'avalen, i segon, perquè és un autor pràcticament desconegut. Però això canviarà, perquè L'Altra Editorial acaba de publicar [*Els homes i els dies*](#), un volum que inclou tota la seva obra narrativa i que ens permetrà fer un dels grans descobriments de la nostra literatura. **Amb motiu dels deu anys de la mort de Vilaseca, el pròxim dissabte 8 de febrer la Llibreria Antinous acollirà un acte d'homenatge a l'escriptor.**

David Vilaseca va morir fa set anys en un accident a Londres, on feia temps que vivia treballant de professor a la Royal Holloway University of London. El va atropellar un autobús. Un final injust i inesperat, amarga coincidència. La seva obra, deixant de banda la producció en l'àmbit acadèmic i alguns poemes i textos esparsos, estava composta per un únic llibre, amb el qual va guanyar el **premi Octubre de narrativa**: *L'aprenentatge de la soledat*, una novel·la d'una subjectivitat radical i ferotge que, literalment, va enamorar més d'un lector instruït.

Poc abans de morir, Vilaseca va enllestir un segon llibre, *El nen ferit*, que reprèn i amplia les constants temàtiques i estilístiques (polítiques i filosòfiques) de *L'aprenentatge de la soledat*, però d'una manera més contundent, més madura i més rutilant. El cas és que va quedar

com un diamant en brut, perquè Vilaseca va perdre la vida pocs mesos després sense haver-lo pogut revisar. Ja se sap que, moltes vegades, la revisió és més important que l'escriptura pròpiament dita. I va deixar una novel·la sense repassar, com **Vayreda** amb *La punyalada*, que és una altra obra poc coneguda que sempre s'ha de reivindicar.

Aprofitant la publicació d'*Els homes i els dies*, que conté les seves dues novel·les, L'Altra Editorial va fer-ne una presentació molt concorreguda a la llibreria Laie, amb la presència de la família i els amics de Vilaseca. La recuperació de la seva obra tampoc hauria estat possible sense ells. Al costat d'**Eugènia Broggi**, editora de L'Altra, **Esteve Miralles**, **Ruth Galve**, **Sebastià Portell**, **Ramon Pla** i **Josep Maria Miró** van dedicar-li unes paraules. Ho van fer amb l'emoció i l'admiració més raonables, però també amb el rigor i l'elogi argumentat que requereix l'anàlisi de les seves novel·les.

L'anècdota que ressona

L'activitat acadèmica de Vilaseca l'hem de situar a l'avantguarda dels anomenats Queer Studies, i està recopilada en tres llibres escrits en anglès. És la seva producció literària, amb l'expressió de la seva experiència humana més enllà tant de l'anècdota com del concepte, tal com va subratllar Ramon Pla, la que està escrita en català. Amb un discurs intel·lectual de primer ordre, Vilaseca ens ofereix una experiència del que constitueix la seva manera de viure la vida, amb tota la càrrega de patiment, de neurosi i fins i tot d'infern que també té, com tota la gran literatura.

De la lectura dels seus llibres, Sebastià Portell valorava "l'anècdota que ressona perquè té un sentit al darrere"; una anècdota que Vilaseca tracta a partir d'una simbologia la densitat i profunditat de la qual sosté el discurs intern d'una obra totèmica. "M'importa la vida que hi batega i crec que no vull saber si la va viure", va dir Portell. I sí, el misteri i la dimensió mítica també ressonen en una incomoditat literària, en el millor sentit de l'expressió, que Vilaseca dominava a la perfecció. Per què ningú m'havia parlat d'ell, es preguntava Portell. Per què ningú l'havia confrontat amb la prosa de Pla, amb la de **Proust**, amb la de **Pasolini**?

Josep Maria Miró va assegurar que "si l'hagués conegut, crec que m'hauria enamorat d'ell". La càrrega ideològica que hi ha en l'acció és l'essència que el connecta amb el seu món. Vilaseca "busca la

veritat i s'enfronta als fantasmes individuals i col·lectius", i plasma la seva recerca en un exemple diàfan i fructuós de literatura del jo.

Una claredat glacial

Ruth Galve va destacar especialment la "modernitat" de la seva obra al costat de la qualitat que la distingeix. I encara va anar una mica més enllà. Galve creu que, si *L'aprenentatge de la soledat* va tenir un recorregut limitat malgrat haver estat premiada, va ser per "l'asincronia" que hi havia amb el món literari català. Vilaseca era un *avançat*: parlava de teories i moviments artístics aleshores desconeguts, de filòsofs triomfants dels nostres temps però fa uns anys ignorats, com **Zizek**, i també de la seva condició d'homosexual amb una naturalitat escassa fins al moment, molt més enllà de la simple etiqueta. El relligat final són les seves referències cultes, que, tal com va explicar Esteve Miralles, completen un quadre novel·lístic absorbent que, en paraules de Pla, és "d'una claredat glacial".

Vilaseca, al revés del que deia **Borges**, no és complicat, sinó ben volgutament complex. Per això l'hem situat a l'alçada de Proust, de Joyce, de Pasolini. Portell elogiava les seves novel·les com a "matèria fosca" i enllaçava el concepte de "claredat glacial" amb la imatge de *La pietat* de **Miquel Àngel**. "Com a lector, m'he vist tant en el paper de la mare com en el del nen". El nen ferit. David Vilaseca. I quina millor manera de tancar l'article que imitant el seu exemple al final de la novel·la amb una última frase incontestable: "He dit". Ells ens va deixar, però ens ha deixat una obra que qualsevol apassionat literari hauria de poder descobrir.

Josep Maria Miró

Josep Maria Miró i Coromina (Prats de Lluçanès, Osona, 1977) és un dramaturg i director teatral català.

Biografia

Va llicenciar-se en periodisme a la Universitat Autònoma de Barcelona el 2000. El febrer de 2007 va ser professor d'historiografia a la UAB del postgrau "Independent Reporter - Welcome Sarajevo", organitzat per una agència de Fotoperiodisme, i l'any 2008 es va llicenciar en Direcció i Dramatúrgia a l'Institut del Teatre de Barcelona. Ha treballat amb l'equip de guionistes la la televisió pública catalana TV3 a les sèries *Zoo* i *Mar de fons*, i també amb altres mitjans de comunicació a Catalunya, com ara Ràdio 4, COM Ràdio, Ràdio Sant Cugat, El 9 Nou o la Revista de la UNESCO a Catalunya. Ha fet d'ajudant de direcció de Xavier Albertí, de Toni Casares i de la coreògrafa Germana Civera, a més d'haver dirigit els seus propis textos o l'òpera *La Voix humaine*, juntament amb altres espectacles de creació..

Ha guanyat nombrosos premis com a autor i com a director de teatre,^{[1][2][4][5]} com ara el Premi Max de 2019, el del Crèdit Andorrà, l'accèssit del Marqués de Bradomín, l'Evarist Garcia, el Boira, el concurs de monòlegs de la Fundació Joan Lluís Vives^[7] i l'ex aequo als Premis Mallorca 2008. El 2013 va ser guardonat amb el premi Quim Masó per l'obra teatral *Nerium Park*. Pel text de l'obra, aquell mateix any 2013, també obtingué el Premi Ciutat de Manacor Jaume Vidal i Alcover de Teatre.^[9] Miró ha guanyat, a més, el Premi Born de Teatre en tres ocasions: el 2009 amb *La dona que perdia tots els avions*, el 2011 amb *El principi d'Arquimedes* (dramatúrgia que posteriorment es va portar a les pantalles de cinema), i el 2020 amb *El cos més bonic que s'haurà trobat mai en aquest lloc*.

És autor de *El cos més bonic que s'haurà trobat mai en aquest lloc* (2020), *L'habitació blanca* (2020), *Temps salvatge* (2017-18), *Olvidémonos de ser turistas* (2017), *Cúbit* (2016), *La travessia* (2015), *Obac* (2014), *Estripar la terra* (2013), *Fum* (2012), *Nerium Park* (2012), *El principi d'Arquimedes* (2011), *Gang Bang (Obert fins al' hora de l'Àngelus)* (2010/2011 -Autor resident al Teatre Nacional de Catalunya-), *La dona que perdia tots els avions* (2009) entre d'altres, i de les dramatúrgies *L'amic retrobat* (2019), *An aquell temps que ets animals parlaven* (2019), *L'aplec del remei* (2016), *Neus català, un*

cel de plom (2015), *Esperança dinamita, de cuplets i cançons de revista* (2014), *Com si entrés en una pàtria* (2010), *Cocaïna, absenta, pastilles de valda i cafè amb llet* (2009).

Algunes de les seves obres han estat traduïdes a altres idiomes, com *El Principi d'Arquimedes*, que compta amb un total de 18 traduccions a llengües com el rus, el polonès, l'èuscar, el croat, el búlgar, el castellà, el gallec, l'anglès, l'alemany, el grec, el turc, el portuguès, l'italià, el romanès o el francès, essent representada amb una vintena de produccions diferents i una quinzena de lectures dramatitzades. (extret de la Viquipedia)

AL TEATRE NACIONAL DE CATALUNYA

Els homes i els dies David Vilaseca

• Direcció Xavier Albertí

• Sala Gran
• 21/04/2022 al 29/05/2022

Identitat, sexe, literatura i país

22 anys concentrats en un dietari. David Vilaseca va plasmar sobre paper el seu dia a dia des del 1987, quan tenia 23 anys i era un jove estudiant en un campus americà, fins al 2009, amb 46 anys i poc abans de morir. Ara, Xavier Albertí dirigeix l'adaptació teatral d'aquesta novel·la revelació que converteix el jo, les pors, el sexe i altres vivències personals en literatura d'alta volada.

Després d'un desengany amorós, Vilaseca es refugia en una espiral de sexe esporàdic i anònim, nits de discoteca i drogues. Una particular "baixada als inferns" d'ambients foscos marcats per la promiscuïtat. Una fugida cap endavant que no és res més que la recerca i la difícil construcció de la identitat individual i de l'acceptació personal. Una identitat travessada per l'homosexualitat, per

l'educació (i culpabilitat) catòlica, per la turbulenta relació familiar i per la decepció cap a un país d'origen, Catalunya, d'on se sent expulsat.

«Sovint, a la vida, els veritables motius pels quals fem les coses els sabem al cap del temps»

«Dormo amb gent per deixar de ser jo durant una estona, per canviar de David i veure com és el món des d'una altra perspectiva». Els homes i els dies recull, en format de dietari, l'escriptura de David Vilaseca entre 1987 i 2009, l'any abans de morir als 46 anys. Hi aboca intimitats, experiències, reflexions i fantasmes. Dialoga amb el desig, la sexualitat, el fracàs, la solitud, el pas del temps o el llegat i llastre familiar, educatiu i cultural. Configura una de les grans fites de l'anomenada literatura del jo en llengua catalana en el trànsit de segle XX al XXI. Hi ressonen l'autor britànic Joe Orton i noms cabdals del nostre patrimoni literari com Puig i Ferrer, Sagarra o Gaziol. L'adaptació teatral d'aquest material vol acostar la figura de Vilaseca i apropiar-nos del seu relat i vivències per viatjar a la nostra intimitat, ombres i espais subterranis.

Josep Maria Miró, dramaturg, i Xavier Albertí, director de l'espectacle.

Fitxa artística

Autoria

David Vilaseca

Direcció

Xavier Albertí

Dramatúrgia

Josep Maria Miró

Amb

Mercè Aránega, Albert Ausellé, Paula Blanco, Alejandro Bordanove, Abdi Cherbou, Francesc Cuéllar, Luiz Felipe, Roberto G. Alonso, Rubén de Eguía, Oriol Genís i Federico Metral